

Mfv.II.10.205/2014/4.szám

A Kúria a személyesen eljáró felperesnek a dr. Fekete Matild ügyvéd által képviselt alperes ellen közalkalmazotti jogviszony megszüntetése jogellenességének megállapítása és jogkövetkezményei alkalmazása iránt a Nyíregyházi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróságon 6.M.1113/2011. szám alatt megindított és másodfokon a Nyíregyházi Törvényszék 4.Mf.20.958/2013/3. számú ítéletével jogerősen befejezett perében az említett másodfokú határozat ellen az alperes által előterjesztett felülvizsgálati kérelem folytán - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

í t é l e t e t :

A Kúria a Nyíregyházi Törvényszék 4.Mf.20.958/2013/3. számú ítéletét hatályában fenntartja.

A felülvizsgálati eljárási illetéket az állam viseli.

I n d o k o l á s

A felülvizsgálati eljárásban irányadó tényállás szerint a felperes 2009. október 1-jétől 2011. november 30-áig többszöri kinevezés-módosítással, illetve jogviszony meghosszabbítással állt határozott időtartamú közalkalmazotti jogviszonyban az alperessel. A kinevezésre 2009. október 1-jén került sor, és ebben a határozott idő lejártát 2010. március 31-ében jelölték meg azzal, hogy a jogviszonyt fogászati asszisztens munkakör betöltésére létesítették. A felperesnek ... szám alatti fogorvosi rendelőben kellett végeznie a munkáját teljes munkaidőben Dr. D. A. fogorvos mellett. A kinevezési okiratban nem jelölték meg, hogy a foglalkoztatásra helyettesítés céljából vagy meghatározott feladat ellátása érdekében került sor, és a felperes nem vett részt a prémiumévek programban sem. Jogviszonyát 2011. április 1-jétől 2011. június 30-áig, majd 2011. július 1-jétől 2011. július 31-éig, ezt követően 2011. augusztus 1-jétől 2011. november 30-áig hosszabbították meg. A munkáltató arról tájékoztatta a felperest, hogy közalkalmazotti jogviszonya 2011. november 30-ával, a

határozott idő elteltével szűnt meg, és másnapról öregségi nyugdíjat állapítottak meg a számára.

A felperes keresetében annak megállapítását kérte, hogy a munkáltató 2011. november 30-án kelt, a közalkalmazotti jogviszonyának a határozott idő lejártával történő megszűnéséről tájékoztató írásbeli értesítése jogellenes volt, így közalkalmazotti jogviszonya megszüntetésére jogszabályba ütköző módon került sor. Kérte, a bíróság kötelezze az alperest 12 havi átlagkeresetének megfelelő összegű átalánykártérítés megfizetésére.

Az alperes a kereset elutasítására tett indítványt.

A Nyíregyházi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 6.M.1113/2011/14. számú ítéletével megállapította, hogy az alperes 2011. november 30-án kelt számú, a felperes a közalkalmazotti jogviszonyának a határozott idő lejártával, 2011. november 30-ával történő megszüntetéséről tájékoztató írásbeli értesítése jogellenes, így közalkalmazotti jogviszonya 2011. november 30-ával megszűnt. Kötelezte az alperest 1.268.400 forint 12 havi átlagkeresetnek megfelelő összegű átalánykártérítés megfizetésére.

A határozata indokolásában kifejtette, hogy a felperest 2009. október 1-jétől 2011. november 30-áig nem helyettesítés céljából foglalkoztatták, mivel a korábban Pátrohán a fogorvosi ellátást végző fogorvossal együtt a fogászati asszisztensként alkalmazott személy is távozott, és ezt követően dr. D. A. fogorvos mellett új fogászati asszisztensre volt szükség. Nem volt annak jelentősége, hogy a felperesi munkakört fogorvosi vagy fogászati asszisztensként jelölték-e meg, és az általa ellátott tevékenység nem minősült a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvény (Kjt.) 21. § (2) bekezdés b) pontjában megjelölt meghatározott feladat elvégzésének.

Az elsőfokú bíróság megállapítása szerint nem lehetett értékelni a munkaügyi per keretében azt, hogy a község a fogorvosi ellátást miként oldotta meg, és hogy a fogorvosi praxis kapcsán per volt folyamatban, illetve, annak sem volt jelentősége, hogy magát a fogorvost milyen jogviszony keretében foglalkoztatták. A közalkalmazotti jogviszonyban is alkalmazandó, a Munka Törvénykönyvéről szóló 1992. évi XXII. törvény (Mt.) 9. § (1) bekezdése, illetve az időközben hatályba lépett Kjt. 21. § (5) bekezdése alapján azt állapította meg a bíróság, hogy a felperes kellő alap nélkül többször meghosszabbított közalkalmazotti jogviszonyát határozatlan idejű közalkalmazotti jogviszonynak kellett tekinteni, ezért az alperes által kiadott, a jogviszony megszűnéséről szóló írásbeli értesítés jogellenes volt.

Az alperes fellebbezése folytán eljáró Nyíregyházi Törvényszék

4.Mf.20.958/2013/3. számú ítéletével a közigazgatási és munkaügyi bíróság ítéletét helybenhagyta. Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállást azzal egészítette ki, hogy a Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága 2009. június 11-én kelt Pfv.VIII.20.391/2009/11. számú ítéletével a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Bíróság Gf.15.08-040037/7. számú jogerős ítéletét hatályon kívül helyezte, a Kisvárdai Városi Bíróság G.20.004/2008. számú ítéletét megváltoztatta és a keresetet elutasította a felülvizsgálattal támadott részében. A Legfelsőbb Bíróság határozata szerint az alperesi önkormányzat 74/2007.(XII.18.) számú határozata - mellyel ... Szolgáltató Bt-vel kötött szerződést 2008. március 31. napjával felmondta - jogszerű volt.

A felperes munkaszerződése 2009. október 1-jén került megkötésre 2010. március 31-éig, s a kinevezés határozott időt kikötő része többször módosításra került. A 2010. december 2-án kelt kinevezés-módosítás szerint a határozott idő letelte 2011. március 31-e volt. A fogorvosi tevékenységet ellátó orvosnak a Legfelsőbb Bíróság ítéletének a ... Bt. részére való kézbesítésétől számított 6 hónapon belül lett volna jogszabályi lehetősége a praxisjoga értékesítésére. Ez az időpont 2011. április 1-jéig már biztosan eltelt, így ezt követően a felperes határozott időre szóló kinevezés-módosításai jogellenesek voltak.

A másodfokú bíróság a kiegészített tényállás alapján osztotta azt az elsőfokú bíróság által kifejtett álláspontot, hogy a felperest nem meghatározott feladat ellátására alkalmazták. Amennyiben a felperest helyettesként kívánták volna foglalkoztatni, ennek a kinevezési okiratból ki kellett volna tűnnie, s miután megszűnt a függő jogi helyzet, azt határozatlan időtartamúvá kellett volna módosítani.

Megállapítása szerint az alperes az önkormányzatokról szóló 1990. évi LXV. törvény 8. § (4) bekezdése alapján köteles volt gondoskodni az egészségügyi alapellátásról, arról, hogy a jogszabályban előírt hat hónapos határidő lejártát követően a fogorvosi asszisztensi munkakör ne legyen betöltetlen. A működtetési jog átruházása csak annak lehetőségét jelenti, hogy a praxissal rendelkező orvos a saját vagyonába tartozó jogot átruházhatja, ez viszont nem azonos az önálló orvosi tevékenység gyakorlásának jogával. A Legfelsőbb Bíróság ítéletének kézbesítését követő hat hónap után a függő jogi helyzet megszűnt, és az önkormányzatnak lehetősége lett volna arra, hogy ne határozott időre nevezze ki a felperest.

A jogerős ítélet ellen az alperes terjesztett elő felülvizsgálati kérelmet, melyben kérte, hogy a Kúria az első- és másodfokú ítéletet változtassa meg, és a felperes keresetét utasítsa el, és marasztalja a felülvizsgálati eljárás költségében.

Indokolása szerint a bíróságok ítélete sérti a Pp. 206. § (1) bekezdésében foglaltakat, mivel tévesen állapították meg a tényállást, és abból téves következtetéseket vontak le. Előadta, hogy a felperest fogorvosi asszisztens szerződéssel foglalkoztatták helyettesítéssel. A községben 2007 évig a ... Szolgáltató Bt. keretén belül dr. B. Cs. fogszakorvos látta el a fogorvosi alapellátási feladatokat vállalkozóként, s ő foglalkoztatta e feladathoz kapcsolódóan a fogorvosi asszisztent, Nagy Mihálynét. 2007. évben a képviselő-testület felmondta a vállalkozói szerződést, amely érvénytelenségének megállapítása iránt a betéti társaság polgári pert kezdeményezett. Az elsőfokú bíróság a felmondásról rendelkező határozat végrehajtását felfüggesztette, ezért a felmondó határozat ellenére a feladatot továbbá is dr. B. Cs. a Bt. keretén belül biztosította. A Legfelsőbb Bíróság 2009. évben mondta ki, hogy a képviselő-testület határozata jogszerű volt. A vállalkozói szerződés így megszűnt, azonban a praxisjoggal továbbra is dr. B. Cs. rendelkezett, így a praxisjog jogosultja és a feladatot ellátó orvos személye nem egyezett, az alapellátás azonban az önkormányzat kötelezően ellátandó feladata volt. Erre tekintettel 2009. október 1-jétől 2010. március 31-éig, hat hónapra helyettes fogorvos és fogorvosi asszisztens foglalkoztatásával oldotta meg a feladatellátást. A praxisjog jogosultja dr. B. Cs. az önkormányzat tájékoztatása nélkül értékesítette egy külső személynek praxisjogát, így továbbra is fennállt az a helyzet, hogy a praxisjog jogosultja és a feladatot ellátó orvos személye nem egyezett, ezért a továbbiakban csak helyettesítés útján volt megoldható az ellátás. A helyzet 2011. október 1-jén rendeződött, e naptól szerezte meg a praxisjogot a feladatot ténylegesen ellátó fogorvos. Ezzel elhárult a határozatlan idejű foglalkoztatás akadálya, a felperes azonban 2011. november 20-ával megszerezte a szükséges szolgálati időt, nyugdíjba kívánt vonulni, ezért nem kívánt határozatlan idejű jogviszonyt létesíteni. Ennek megfelelően megállapítható, hogy a határozott idő kikötésének a feltételei a perbeli esetben fennálltak. A határozott idő többszöri hosszabbítására azért került sor, mert a praxisjoghoz kapcsolódó jogi helyzet mindvégig fennállt.

A Kúria a felülvizsgálati kérelmet a Pp. 274. § (1) bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

A felülvizsgálati kérelem nem alapos.

Az alperes a felülvizsgálati kérelmében a jogszabálysértést abban jelölte meg, hogy az eljáró bíróságok a rendelkezésükre álló bizonyítékokat nem a Pp. 206. § (1) bekezdése szerint mérlegelték, így téves következtetés alapján hozták meg ítéletüket.

A Pp. 206. § (1) bekezdése szerint a bíróság a tényállást a felek

előadásának és a bizonyítási eljárás során felmerült bizonyítékoknak egybevetése alapján állapítja meg, a bizonyítékokat a maguk összességében értékeli és meggyőződése szerint bírálja el.

A Kúria (Legfelsőbb Bíróság) töretlen gyakorlata értelmében a bizonyítékok mérlegelésén alapuló ítélet felülvizsgálattal eredményesen csak akkor támadható, ha a bizonyítékok mérlegelése okszerűtlen vagy iratellenes volt. A felülvizsgálati eljárás keretében a bíróság mérlegelési körébe tartozó kérdés általában nem vizsgálható, és nincs lehetőség a bizonyítás adatainak újabb egybevetésére és értékelésére. Felülvizsgálati eljárásban ha olyan eljárási szabálysértés nem történt, ami az ügy érdemi elbírálására lényeges kihatással volt, a megtámadott határozatot hatályában fenn kell tartani. Nem állapítható meg eljárási szabálysértés, ha a felülvizsgálati kérelem a bizonyítékok szabad mérlegelését támadja. A felülvizsgálati eljárásban nincs helye felülmérlegelésnek, a bizonyítékok ismételt egybevetésének és értékelésének (BH 1999.44., BH 2012.179., EBH 2013.M4.).

Az alperes felülvizsgálati kérelmében azt kifogásolta, hogy az eljárt bíróságok nem értékelték azt a körülményt, hogy a felperest helyettesítésre, a fogorvosi asszisztens feladat ellátásra alkalmazták.

A Kjt. 21. § (2) bekezdése szerint a közalkalmazotti jogviszony általános szabály szerint határozatlan időre szóló kinevezéssel jön létre. Lehetőség van arra is, hogy a munkáltató határozott időre létesítsen közalkalmazotti jogviszonyt, ennek azonban az a feltétele, hogy az helyettesítés céljából, vagy meghatározott munka elvégzésére, illetve feladat ellátására történjen. A határozott idejű közalkalmazotti jogviszonynál mindig meg kell jelölni a kinevezés időtartamát. Erre naptárilag vagy más alkalmas módon kerülhet sor [Mt. 79. § (2) bekezdés].

Helyettesítés esetén a közalkalmazotti jogviszony időtartamát nem naptárilag határozzák meg, hanem az a helyettesítés időtartamára jön létre, de a munkáltató köteles tájékoztatni a közalkalmazottat annak várható időtartamáról.

A határozott idő meghatározásának másik alkalmas módja lehet az elvégzendő munka, illetve feladat meghatározása. Ebben az esetben is tájékoztatni kell a közalkalmazottat a jogviszony várható időtartamáról. Ekkor meg kell jelölni azt a munkát, amelynek befejezéséig a jogviszony tart. Nem helytálló a határozott idő megjelölésének az a módja, amikor a közalkalmazott munkakörét jelölik meg határozott feladatként. Míg a munkaköri feladatok általában állandóan ellátandó tevékenységet tükröznek, a meghatározott feladat csak időszakosan merül fel, és több esetben nem feltétlenül tartozik bele a munkáltató tevékenységi körébe.

A perbeli esetben a felperes kinevezésében az szerepelt, hogy fogorvosi asszisztens munkakör ellátására alkalmazzák, sem a kinevezési okiratban, sem annak módosításában nem jelölték meg azt az okot, amelyre figyelemmel a határozott idő kiköthető lett volna. Ha a határozott idő meghatározása pontatlan, a közalkalmazotti jogviszonyt a Kjt. 21. § (5) bekezdése alapján határozatlan időre kötöttnek kell tekinteni. Ennek megfelelően kell eljárni akkor is, ha a kinevezés csak a határozott idő időtartamát jelöli meg, de annak a törvényben felsorolt pontos okát (helyettesítés, elvégzendő munka, elvégzendő feladat) nem. A felperesi kinevezésből pedig nem derül ki, hogy kinek a helyettesítésére történt a foglalkoztatás, illetve előreláthatóan meddig szól a helyettesítés.

Kellő alap nélkül hivatkozott az alperes a felülvizsgálati kérelmében arra, hogy a felperest nem tudták határozatlan időtartamra alkalmazni. A jogviszony létesítésekor az alperes már tudomással bírt arról, hogy a ... Szolgáltató Betéti Társasággal megkötött vállalkozói szerződés felmondása jogszerű volt, és ezt követően a fogorvosi ellátás folyamatosságát biztosítani kellett. A felperes az alperessel állt közalkalmazotti jogviszonyban, annak alakulására nem hatott ki az, hogy a praxisjog értékesítése jogszerűen történt-e vagy sem, mivel a praxisjog nem az asszisztensre vonatkozik.

Mindezek alapján megállapítható, hogy az eljáró bíróságok a Pp. 206. § (1) bekezdése megsértése nélkül értékelték a döntésük alapjául szolgáló bizonyítékokat, állapították meg a tényállást és a jogszabályoknak megfelelő határozatot hoztak.

Mindezekre tekintettel a Kúria a jogerős ítéletet jogszabálysértés hiányában a Pp. 275. § (3) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

A pernyertes felperesnek a felülvizsgálati eljárásban bizonyított költsége nem merült fel, ezért erről rendelkezni nem kellett.

A felülvizsgálati eljárási illetéket az alperest megillető teljes személyes illetékmentességre figyelemmel a 6/9186.(VI.26.) IM rendelet 14. §-a alapján az állam viseli.

Budapest, 2014. október 15.

Dr. Stark Marianna s.k. a tanács elnöke, Sipőczné dr. Tánczos Rita s.k. előadó bíró, Dr. Bérces Nóra s.k. bíró

A kiadmány hitelével:

kúriai tisztviselő